

**Zuzana Hloušková: Žánr fantasy v české literatuře po roce 1990
(posudek vedoucího diplomové práce)**

Předložená diplomová práce souhrnně mapuje produktivní žánr fantasy literatury, který se v posledních patnácti letech výrazně etabloval v české „populární“ literatuře, ale byl víceméně ignorován standardní literární kritikou i historií. Práce vychází z výrazné heuristické obeznámenosti s prameny i s jejich reflexí v knihách a časopisech věnujících se této produkci (Ikárie, produkce nakladatelství Triton, internetové zdroje).

Jde o práci čtivou, psanou esejistickým stylem, a také o práci, která nutně musí plnit roli uvedení do problematiky. V práci jsou smysluplně zobecnovány základní žánrové charakteristiky (narativní postupy, postavy, fikční svět). V těchto aspektech diplomantka uplatňuje své literárněteoretické vzdělání, které je schopna na daný materiál funkčně aplikovat a domýšlet. Její generalizace se mi jeví jako promyšlené a obecně přijatelné: hledá základní typy a nezabředává do nuancí, kde se pak provedení v každém díle liší.

Žánr fantasy je poměrně homogenní, a proto diplomantce umožňuje morfologická pozorování ve stylu Proppovy Morfologie pohádky či Todorovových analýz detektivních příběhů. Zároveň jde o žánr, jehož postupy (imaginace, role magie atp.) jsou natolik univerzální pro literaturu vůbec, že – byť fantasy žánr sám se ustaluje až v 50. letech 20. století – historický výčet vývoje žánru nutně vede k řadě styčných oblastí (legendistika, pohádky). I zde oceňuji, že diplomantka si ohlížela smysl pro proporčnost a nesnaží se najít svůj žánr všude, kde se jakýkoli jeho rys objevuje. Nachází naopak i klišéovité postupy a další problematické rysy, které konstituují hlavní proud daného žánru. Oceňuji i pozornost věnovanou pragmatice tohoto žánru: vydavatelství, typ čtenářů.

Druhá část práce, která nabízí vlastní analýzu rozvoje žánru fantasy v české literatuře po roce 1990, se – asi nevyhnutelně – nemohla vyhnout jisté výčtovosti, potřebě evidovat a vytvářet zkratkovité parafráze či hodnotící atributizace. Zde lze ocenit diplomantčin výkon právě ve složce heuristické a ve schopnosti nabídnout informativní přehled.

Heuristicky jsou velice užitečné i přílohy, které poskytují použitelné bibliografické informace asi i pro budoucí literární historiky. A oceňuji, že přílohy jsou – v duchu studovaného žánru – zajímavě řešeny i grafickou úpravou.

Jde o práci velice pečlivě napsanou a užitečnou jak v ohledu heuristickém, tak i v žánrových zobecněních a charakteristikách, jež jsou jádrem první části práce. Diplomovou práci proto **doporučuji k obhajobě.**

V Praze dne 3. 9. 2007

Doc. PhDr. Petr Bílek, CSc.